

«Ο ρόλος των πόλεων στην ολοκληρωμένη περιφερειακή ανάπτυξη»

«The role of cities in integrated regional development»

Ένα νέο ποιοτικό χαρακτηριστικό που κυριαρχεί στην πολιτική πρακτική της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την λειτουργία των ΟΤΑ είναι η κάθε μορφής και σε διάφορα επίπεδα συνεργασίες. Ανάμεσα στις μορφές συνεργασίας είναι η διαδημοτική, όπου στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες γίνεται αποκλειστικά σε εθελοντική βάση (Δανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Σουηδία, Μ. Βρετανία) ενώ σε λίγες περιπτώσεις, επιβάλλεται με νόμο (Αυστρία, Φινλανδία).

Είναι γεγονός ότι οι πόλεις λειτουργούν ως μοχλοί κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης μέσα από ένα κοινό ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Γνωρίζοντας ότι τα προβλήματα δεν περιορίζονται στα όρια της πόλης, ο συντονισμός των τοπικών πολιτικών ανάπτυξης με τις πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης είναι απαραίτητος για μια βιώσιμη ανάπτυξη πολλών λειτουργικών στόχων (όπως το δημόσιο σύστημα μεταφοράς, η δυνατότητα πρόσβασης, χωροθέτηση των υπηρεσιών, συντήρηση του φυσικού και τεχνητού περιβάλλοντος, διαχείριση νερού, αποβλήτων, διαχείριση του πρασίνου, μέριμνα για τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, την απασχόληση, κ.λπ.).

Στα πλαίσια αυτής της ανάγκης για συνεργασία ο Δήμος Τρικκαίων συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό δίκτυο του επιχειρησιακού προγράμματος URBACT II με τίτλο «Ο ρόλος των πόλεων στην ολοκληρωμένη περιφερειακή ανάπτυξη», οι στόχοι του οποίου είναι:

- οι στρατηγικές μιας κοινής ανάπτυξης των πόλεων και των γύρω περιοχών σε θέματα όπως, το δημόσιο σύστημα μεταφοράς και η δυνατότητα πρόσβασης, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, η αναβάθμιση

του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η διαχείριση νερού, αποβλήτων, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι ψηφιακές τεχνολογίες κλπ.

- η καταγραφή των λειτουργιών που μπορούν να μοιραστούν μεταξύ των πόλεων και των όμορων δήμων.
- η σύνταξη προτάσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς για την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου τοπικού σχεδίου δράσης.

Τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο μελέτης για τους εταίρους του δικτύου ομαδοποιήθηκαν σε δύο κατηγορίες:

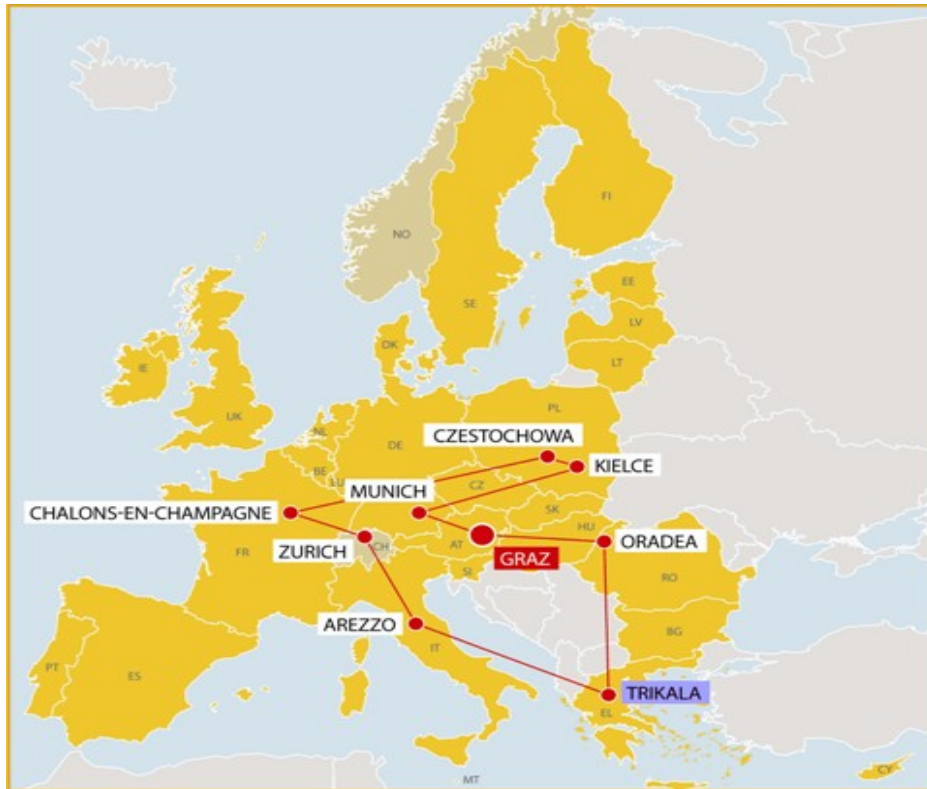
1) Εργαλεία προγραμματισμού και χρηματοδότησης για την αειφόρο ανάπτυξη της πόλης με τα περίχωρα της, τα οποία βασίζονται σε:

- Εργαλεία για την αποτελεσματική χρήση γης ενάντια στην αστικοποίηση.
- Εργαλεία για ένα αποτελεσματικό σύστημα δημόσιων μέσων μεταφοράς.
- Εργαλεία για μια αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και την αναζωογόνηση των αστικών κέντρων.
- Εργαλεία για την αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος
- Καθορισμός κριτηρίων για προγράμματα κοινού ενδιαφέροντος και δυνατότητες χρηματοδότησης τους.

2) Περιφερειακές δομές ως βάση για μια επιτυχημένη συνεργασία οι οποίες θα βασίζονται σε:

- Απαραίτητες περιφερειακές δομές για μια επιτυχημένη συνεργασία πόλης με τα περίχωρα και μέθοδοι να χρηματοδοτηθούν.
- Λειτουργίες και αρμοδιότητες που μπορούν να μοιραστούν
- Ειδικές μέθοδοι για την επιτυχή συνεργασία ενός μεγάλου Δήμου με μικρότερους Δήμους.
- Στρατηγικές για την συμμετοχή των βασικών φορέων και επενδυτών.
- Νομικές προϋποθέσεις για την συνεργασία πόλης – ενδοχώρας.

CITYREGION.NET- Παρουσίαση Εταίρων

Graz (Αυστρία)

Το Graz βρίσκεται στα Νότια-ανατολικά της Αυστρίας, είναι η 2^η σε μέγεθος πόλη της Αυστρίας με πληθυσμό 252.852 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Ανάπτυξη βέλτιστων περιφερειακών δομών συνεργασίας
- Πολιτικές χρήσεων γης για μια ολοκληρωμένη διαχείριση.
- Στρατηγικές για την ενδυνάμωση των

- τοπικών συνεργασιών ενάντια στον μεταξύ τους ανταγωνισμό.
- Στρατηγικές ανάληψης καθηκόντων των Δήμων σε μία μεταξύ τους συνεργασία.

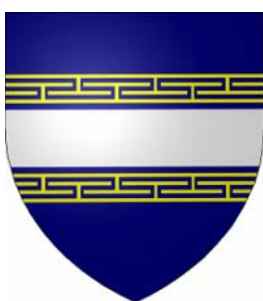

Czeszochowa (Πολωνία)

Η Czeszochowa βρίσκεται στα Νότια της Πολωνίας με πληθυσμό 242.300 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Εργαλεία που αφορούν το σύστημα μεταφορών και επικοινωνιών, την αποδοτική προστασία του περιβάλλοντος και ειδικά στα θέματα ενέργειας και νερού.
- Στρατηγικές για ανάπτυξη και καινοτομία της τοπικής οικονομίας και των δημοσίων υπηρεσιών.
- Μεθοδολογία για την αποτελεσματική συνεργασία της πόλης με τους γειτονικούς Δήμους.

Chalons-en-Champagne (Γαλλία)

Το Chalons-en-Champagne είναι η πρωτεύουσα της περιοχής Champagne-Ardenne, με πληθυσμό 46.300 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Καλές πρακτικές διακυβέρνησης και στρατηγικές υλοποίησης.
- Δυνατότητες χρηματοδότησης για προγράμματα κοινού ενδιαφέροντος.
- Ανάπτυξη ενός αποδοτικού συστήματος δημόσιων μέσων

μεταφοράς μεταξύ της πόλης και των περιχώρων.

Oradea (Ρουμανία)

Η Oradea βρίσκεται στα Βορειοδυτικά της Ρουμανίας, με πληθυσμό 206.000 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Εργαλεία για τον σχεδιασμό της περιοχής, την οικονομική στρατηγική και τη προστασία του περιβάλλοντος.
- Αποτελεσματικές στρατηγικές για τη συνεργασία πόλης και περιχώρων.
- Οικονομικά εργαλεία, προσέλκυση επενδυτών.

Kielce (Πολωνία)

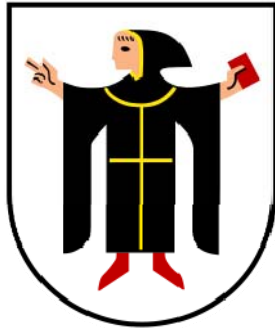
Το Kielce είναι η πρωτεύουσα της περιφέρειας Świętokrzyski, με πληθυσμό 199.974 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Εργαλεία ενός αποδοτικού συστήματος δημόσιων μέσων μεταφοράς μεταξύ της πόλης και των περιχώρων.
- Εργαλεία για μια αποδοτική συνεργασία με την ενδοχώρα και ειδικότερα με την συμμετοχή μιας μεγάλης

- πόλης.
- Δημιουργία αιιφόρου οικονομικής ανάπτυξης.

Munich (Γερμανία)

Το Munich είναι η πρωτεύουσα της Βαυαρίας με 1.300.000 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Καλές πρακτικές περιφερειακής διακυβέρνησης
- Ο ρόλος των περιφερειακών επιχειρήσεων και στρατηγικές βελτίωσης της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Κατηγορίες θεμάτων που μπορούν να αντιμετωπιστούν με την περιφερειακή συνεργασία.

Arezzo (Ιταλία)

Το Arezzo βρίσκεται στην περιοχή της Σιένα και έχει πληθυσμό 95.000.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Σύγκριση πρόσφατων ολοκληρωμένων σχεδίων ανάπτυξης ευρωπαϊκών πόλεων, ώστε να βρεθούν τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες αυτών.
- Ανάπτυξη λύσεων για κοινά προβλήματα, όπως η αστικοποίηση, συστήματα μέσων μεταφοράς, οικονομική ανάπτυξη.

Zurich (Ελβετία)

Η Zurich είναι η μεγαλύτερη πόλη της Ελβετίας με πληθυσμό 377.000 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Εύρεση βέλτιστων πρακτικών για περιφερειακές δομές και ποιες λειτουργίες μπορούν να μοιραστούν.
- Καινοτόμοι μέθοδοι για την χρηματοδότηση μιας συνεργασίας.
- Εργαλεία για τη δημιουργία περιβάλλοντος εμπιστοσύνης στη συνεργασία φορέων.

Τρίκαλα (Greece)

Τα Τρίκαλα βρίσκονται στη κεντρική Ελλάδα με πληθυσμό 57.914 κατοίκους.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Εργαλεία σχεδιασμού στα πεδία διαχείρισης αποβλήτων, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Χάραξη και εφαρμογή νέας πολιτικής για την εξομάλυνση των ανταγωνιστικών δράσεων σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη υδάτινων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος, με σημαντική επίδραση στην τοπική οικονομία.

Δράσεις στα πλαίσια του προγράμματος

Φορέας – συντονιστής για την υλοποίηση του προγράμματος είναι η Δ.Ε.Κ.Α. Τρικάλων, η οποία διαθέτει την κατάλληλη εμπειρία και το απαιτούμενο δυναμικό. Στα πλαίσια του προγράμματος για την επίτευξη των στόχων και την παράλληλη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη ο Δήμος Τρικκαίων συνεργάζεται με τοπικούς φορείς, οργανισμούς και όμορους Δήμους, δημιουργώντας μία *Τοπική Ομάδα Στήριξης* (Local Support Group), η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο έχοντας ως σκοπό τη βελτίωση της μεθοδολογίας για την αστική αειφόρο ανάπτυξη. Οι φορείς που συμμετέχουν παρουσιάζονται παρακάτω:

- *Ν.Α. Τρικάλων (Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών)*
- *Δήμος Τρικκαίων (Τμήμα Περιβάλλοντος και Δ/νση Πολεοδομίας)*
- *Δήμος Παληοκάστρου*
- *Δήμος Γόμφων*
- *Δήμος Φαλώρειας*
- *Δήμος Μεγ. Καλυβίων*
- *ΤΕΔΚ*
- *Νομαρχιακή Επιτροπή ΤΕΕ Τρικάλων*
- *e-Trikala A.E.*
- *Επιμελητήριο Τρικάλων*

Οι μέχρι τώρα δράσεις του προγράμματος είναι:

- Η σύνταξη της προκαταρκτικής μελέτης, με στοιχεία και πληροφορίες μέσα από τα οποία προκύπτουν τόσο οι ανάγκες όσο και οι ικανότητες – εμπειρία του Δήμου και της Δ.Ε.Κ.Α. Τρικάλων, έγινε από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Τρικκαίων σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Κ.Α. Τρικάλων.
- Η εναρκτήρια συνάντηση των εταίρων του προγράμματος έγινε στο Kielce (Πολωνία) στις 7/8-7-2008, όπου παρουσιάστηκε το πρόγραμμα, οι στόχοι, η μεθοδολογία, ο προγραμματισμός των δράσεων και των επισκέψεων του Leader expert σε όλους τους εταίρους, ο ρόλος της Τοπικής Ομάδας Στήριξης και της Διαχειριστικής Αρχής, καθώς και η διαχείριση οικονομικών θεμάτων, επικοινωνίας και διάχυσης του προγράμματος.

- Η συνάντηση μεταξύ του ειδικού συνεργάτη του προγράμματος κ. Bernd Gassler (Graz, Αυστρίας), στελεχών της ΔΕΚΑ Τρικάλων, του Δήμου Τρικκαίων και εκπροσώπων της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (1^η συνάντηση) πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της ΔΕΚΑ Τρικάλων στις 31-7-2008. Σκοπός της συνάντησης ήταν να ενημερωθεί από τον κ. Bernd Gassler η Τοπική Ομάδα Στήριξης για το πρόγραμμα, το ρόλο της και τα καθήκοντα των μελών της. Επίσης συζητήθηκαν θέματα που αφορούν την προκαταρκτική μελέτη της πρώτης φάσης (φάση προετοιμασίας).

- Η 2^η συνάντηση μεταξύ της Τοπικής Ομάδας Στήριξης, στελεχών της ΔΕΚΑ Τρικάλων και του Δήμου Τρικκαίων, όπου συζητήθηκαν και οριστικοποιήθηκαν οι άξονες δράσεις του προγράμματος (περιβάλλον και ψηφιακή σύγκλιση) πραγματοποιήθηκε, στις 27-8-2008.

- Η 2^η συνάντηση των εταιρών του προγράμματος έγινε στη Chalons-en-Champagne (Γαλλία) στις 22-23 Ιανουαρίου 2009, όπου παρουσιάστηκαν τα μέχρι τώρα αποτελέσματα από τους εταιρούς, ενώ από τον αρχηγό (leader) του προγράμματος (Graz) δόθηκαν περαιτέρω κατευθύνσεις για τη συνέχεια υλοποίησής του. Πιο συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια των εργασιών κάθε παρευρισκόμενος εταιρός

παρουσίασε τη σχετική του εμπειρία και τεχνογνωσία σε θέματα διαδημοτικής συνεργασίας, ενώ παράλληλα, αναλύθηκαν οι ενέργειες και στόχοι του προγράμματος. Τέλος, καθορίστηκαν οι διαδικασίες και η μεθοδολογία για την κατάρτιση ενός Τοπικού Σχεδίου Δράσης, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ενεργειών καθώς και οι υποχρεώσεις του κάθε εταίρου.